

»KO ZARJA
ZLÁTI NAM
GORÉ«
STR. 5

50 LEJT
TAUMA,
KA STA
VKÜPER
PRED OLTAR
STAUPILA
STR. 6

Porabje

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 10. junija 2010 ☼ Leto XX, št. 23

Pomurje: Dialekta 2010

PRVI FESTIVAL SLOVENSKE NAREČNE KNJIŽEVNOSTI

Franc-Franc, Podjetje za promocijo kulture, je pripravilo 1. festival slovenske narečne književnosti. Program je bil razporejen po Pomurju, in sicer se je del dogajanja zgodil v Murski Soboti, osrednja razprava o narečni književnosti je bila v Gornji Radgoni, bralno glasbeni večeri in druge prireditve pa v več krajih in na šolah. Porabski gost Karel Holec je nastopil na gimnaziji v Ljutomeru. Na festival so povabili avtorje, ki pišejo v slovenskem narečju, z različnih koncev Slovenije in sosednjih držav.

Tridnevni festival je bil kulturni projekt, ki je na vsebinski ravni povezal narečno ustvarjalnost celotnega slovenskega etničnega prostora. Franci Just je v imenu organizatorjev poudaril, da je namen Dialekte 2010 tudi oblikovanje širšega pregleda slovenske narečne besedne ustvarjalnosti ter premislek o vlogi in pomenu narečja in narečne besedne ustvarjalnosti za kulturno in etnično identiteto.

Za uvod v festival je bilo posvetovanje na temo Melodija v slovenski narečni poeziji, ki je spremljala razstava avtorice Vesne Radovanovič Slovenska

Norma Bale, direktorica gornjeradgonskega Zavoda za kulturo, turizem in promocijo pozdravlja udeležence simpozija, za delovno mizo so zbrani prvi referenti dr. Mihaela Koletnik, dr. Marija Stanonik in Franci Just, ki je vodil razpravo

narečna poezija v knjigi. »Pisanje poezije v narečju je zahtevno delo, zato se naj avtor dobro seznani z besedili ljudskih pesmi,« je poudaril glasbeni strokovnjak Tomaž Rauh in pri tem predstavil vrsto primerov, predvsem iz starejše narečne uglasbene poezije oziroma pesništva.

Najpomembnejši del festivala je bil simpozij v Gornji Radgoni Globaliteta-lokaliteta-identiteta. Gledališki igralec Evgen Car, tudi pesnik in avtor ene najuspešnejših monodram zadnjega desetletja

Poredošov Janoš, je za uvod v razpravo doživetopovedal več v narečju napisanih pesmi pomurskih avtorjev, med njimi tudi dela Jožefa Košiča in Avgusta Pavla. V prvem predavanju pod preprostim, zato pa vseobsegajočim naslovom je dr. Marija Stanonik govorila o slovenski narečni književnosti, dr. Mihaela Koletnik je predstavila uglasbeno prekmursko poezijo, Marijana Sukič, Bojan Wakounig in Mihaele Obit so zbrane seznani z narečno književno ustvarjalnostjo v Porabju, na avstrijskem

Koroškem in med Slovenci v Benečiji.

Dr. Marija Stanonik ugotavlja, da so v slovenski narečni književnosti pesniki, »ki so geografsko in zgodovinsko spleteni v solzno ogrlico ob slovenskem etničnem ozemlju, a tudi glasovi iz notranjosti Slovenije dokazujejo, da slovensko narečno pesnjenje nikakor ni potisnjeno zgolj na rob slovenstva.« Raziskovalka zastavlja tudi vprašanje, ali je primerno govoriti o prekmurski narečni književnosti, »če ima svojo različico knjižnega jezi-

ka že nekaj stoletij?« Dr. Mihaela Koletnik z mari-borske Filozofske fakultete je predstavila tri primere uglasbenih narečnih prekmurskih pesmi, in sicer Nikdar neboš znala Ferija Lainščka, Vsi so venci vejli, ki jo poje Vlado Kreslin in Baba, malo menjaj D'Kwachen Retashy. Marijana Sukič je govorila o treh avtorjih, pokojni Ireni Barber, ki je pisala kratke zgodbe iz vsakdanjega življenja in so natisnjene tudi v knjigah Trnova paut in Življenje je kratko, o Andovskih zgodbah Karla Holec in Garaboncijašu/Črnošolcu, romanu Franceka Mukiča. Čeprav je Garaboncijaš izvirno napisan kot Črnošolec, je narečna oblika romana, po mnenju Marijane Sukič, boljša, bolj sočna v izrazju kot varianta v slovenskem knjižnem jeziku.

Ker je 1. festival slovenske narečne književnosti zgolj nakazal nekaj vprašanj o narečnem literarnem ustvarjanju med Slovenci in drugimi narodnostmi v sosednjih državah, se bomo k le-tem dilemam vrnili v eni naslednjih številkih Porabja.

Tekst in fotografija:
Ernest Ružič

Zopet klasične melodije v refektoriju

Vsakoletna prireditev Pomurskega akademskega kluba (PAC) z imenom »Glasbeni maj« je gostovala v Monoštru na povabilo Zveze Slovencev na Madžarskem 28. maja že četrtrič. Poslanstvo koncertov vidijo organizatorji v tem, da v Prekmurje – in tako tudi v Porabje – pripeljejo vrhunске izvajalce klasične glasbe.

Borivoj Martinčič (violina), Matea Leko (klavir) in Aleksander Milošev (viola)

V monoštrskem refektoriju so se tokrat predstavili štirje hrvaški izvajalci, priznani in cenjeni tudi v tujini. V nasprotju z lanskim programom, ko sta nastopila flautist in pianist, so se letos odločili za malo bolj ne- navadno zasedbo klavirja, violine in viole. Celotni program je bil zasnovan klasično, v program so se uvrstile tudi redkeje izvajane skladbe.

Okvir programa sta predstavljali deli W. A. Mozarta in M. Brucha, ki so ju na začetku oziroma na koncu koncerta odigrali Borivoj Martinčič Jerčić na violini, Aleksander Milošev

Mezzosopranistka Antonija Fabijanovič, pri klavirju Matea Leko

na violi in Matea Leko na klavirju. Violinist Martinčič Jerčić je diplomiral in kasneje poučeval v ZDA ter tam tudi prejel številne nagrade. Kot solist je nastopal z znanimi ameriškimi simfoničnimi in komornimi orkestri, od leta 2006 pa je koncertni mojster in umetniški vodja godalnega orkestra Zagrebški solisti. Violist Milošev se je rodil staršem

glasbenikom v Zagrebu, je pa že vrsto let solist Slovenske filharmonije. »Gospod Uroš Lajovic, znani slovenski dirigent, me je ob moji diplomski v Zagrebu opazil in povabil v Slovensko filharmonijo. Kot mlad violist sem to seveda sprejel, in prišel v Slovenijo praktično prvič. Je pa zanimiv podatek, da sta

moja stara starša bila Slovenca. Tako se na nek način počutim doma tudi v Sloveniji,« - je o svoji navezanosti spregovoril violist.

Po izvedbi tria se je pri klavirju izkazala Matea Leko z interpretacijo Lisztovega valčka. Pianistka je med študijskimi leti dalj časa vodila odmevno serijo koncertov Ciklus Virtuoso, ki so jo izvajali študentje Akademije za glasbo v Zagrebu. Zadnji dve leti študira na Dunaju poleg solo klavirja tudi komorno glasbo. O moči glasbe je povedala na-

slednje: »Naravno je, da daje umetnik na koncertih del sebe, svojega duha in svojih čustev. Med tem upa, da mu uspe nekaj prenesti na občinstvo. To naj bi bilo bistvo glasbe, da resnično oplemenitimo drug drugega: izvajalec publiko in publika izvajalca - da obstaja med nami komunikacija, saj le tako je lahko koncert dober.«

Mladi pianistki se je v nadaljevanju koncerta pridružila mezosopranistka Antonija Fabijanovič in sta skupaj izvedli liede (pesmi) hrvaške skladateljice Dore Pejačević.

Umetnici skupaj doslej nista nastopali, čeprav sta prijateljici iz otroštva, nam je povedala pevkica, ki je že pri svojih enajstih letih zapela na odru. »Dolgo časa sem igrala klavir, tako poznam Mateo. Kasneje me je pot vodila v svet petja, kar je bila težka odločitev. Med igranjem na klavir sem imela zmeraj hudo tremo, česar pri petju nikoli nisem začutila,« - je povedala mlada mezzosopranistka, ki meni, da je pozitiven odziv publike ravno toliko vreden kakor priznanje ali nagrada stroke.

Koncert se je zaključil z izvedbo instrumentalnega tria, monoštrska publika pa je z navdušenim aplavzom priznala umetniški dosežek izvajalcev. Organizator programa Slavko Šuklar pa nam je zaupal, da je namen PAC-a, da »iritirajo« prekmursko publiko, saj se na tem območju pred devetimi leti skoraj nič ni dogajalo, kar se resne glasbe tiče. »Moramo vedeti, da ta festival prinaša v najmanjše vasi v Prekmurju visoko kulturo in seveda v takih majhnih krajih ne moremo pričakovati, da pridejo množice. Povprečje pa iz leta v leto raste in upam, da bomo za desetletnico naredili pravo proslavo. S tem pa predtakte za 2012, ko bodo postali Maribor, Murska Sobota, Ptuj, Velenje in Slovenj Gradec skupaj Evropska prestolnica kulture,« - je za zaključek povedal Slavko Šuklar in dodal, da je serija koncertov Glasbeni maj ustvarila že trdne temelje za zgradbo, ki bo zasvetila tudi čez meje.

-dm-

Murska Sobota

BRANKO ŠÖMEN – PESNIK SLIK

Branko Šömen, v slovenskem kulturnem prostoru uveljavljen pesnik, pisatelj in scenarist, se po nekoliko daljšem, skoraj desetletnem presledku predstavlja z izvirno pesniško zbirko *Marenberg*. Avtorja in njegovo delo s poudarkom na najnovejši pesniški zbirki je na odlično obiskanem literarnem srečanju v soboški Pokrajinski in študijski knjižnici predstavil pesnik Milan Vincetič.

Pesnika, pisatelja, scenarista in avtorja več kot 200 besedil za slovenske popevke, ki so mnoge postale zimzelene, Branka Šömena, je predstavil – stoji – direktor Pokrajinske in študijske knjižnice Jože Vugrinec, pogovor pa je vodil Milan Vincetič – prvi z leve

Pogovor se je sukal tudi o življenju v Združenih državah Amerike, kjer je avtor živel zadnjih pet let. Tako smo slišali, da je skoraj nemogoče prodreti med filmske scenariste, če avtor nima dovolj denarja za dragega agenta. Poskušal je tudi Branko Šömen z različnimi temami, vendar do realizacije ni prišlo, čeprav je bil blizu vsaj enkrat. Sicer pa je zelo znan Šömenov scenarij za film *Let mrtve ptice*, posnet pred desetletji v Prekmurju.

Za zbirko *Marenberg* je urednik Milan Vincetič povedal, da so pesmi nastajale nekako ob robu pisanja scenarijev, en cikel je posvečen pokojni materi, na katero je bil avtor zelo navezan, ostali se navezujejo na Ameriko. Urednik je poudaril, da gre za kakovostno zbirko pesmi, ki so nastajale več let, avtorja pa označil za »pesnika slik«.

Branko Šömen spada med redke slovenske novinarje (delal je v kulturnem uredništvu Radia Slovenija, zdaj živi v Zagrebu), ki s(m)o med prvimi po drugi svetovni vojni začeli obiskovati Porabje in opisovati porabske, zlasti narodnostne razmere. Tako je znan cikel njegovih pesmi *Brez*, objavljen leta 1973 v knjigi *Slovenec sem*, v kateri več znanih slovenskih pesnikov, pisateljev in publicistov, med njimi Dragan Flišar, Jože Horvat, Drago Jančar, kritično opisuje vtise, zbrane med Slovenci v Porabju, na avstrijskem Koroškem in v Italiji. Z literarno govorico se je Branko Šömen dotaknil neprijazne porabske realnosti že v uvodni pesmi *Prvi ugasli čardaš: Kri so razprodali, seme raztresli v veter, besede prepovedali in grozili s perjastimi bajoneti*. »Kar nekaj resnih težav sem imel zaradi teh pesmi,« je odgovoril na vprašanje, kako se spominja prvih obiskov pri Čabajevih na Gornjem Seniku, v Monoštru, Števanovcih ...

Tekst in posnetek: E. Ružič

Veuka plamina – drauvne raužice

Kamnik z okolico

Zakoj je Gorenjska Gorenjska? Zatok, ka je vrnji tau stare deže Kranjske, pa zatok tō, ka so tam viske goré pa plamine. Tau slejdnje leko vsikši na pamet vzeme, če se pela vō iz Ljubljane prauti sōveri.

Park v Arboretumi Volčji Potok

Če rejsan je nej plamina, liki samo eden malo vekši brejg, se moremo malo staviti pri *Šmarnoj gori*. Brejg má dva vreja pa leko do njega pride mo z ljubljanskim varaškim avtobusom tō, kak po nedelaj vnaugo lidi z glavnoga mesta. Gor se leko dé s 50 ovaški mest, do vreja je 350 metrov višinskoga razložka, ka pravi plaminec preodi v ednoj vōri. Tau je računano za žmetno paut pa puni ruksauk, zatok ništerni športniki pridejo na Šmarno goro v samo 12 minutaj tō. Vrkaj se trnok daleč vidi: izletnik leko zagledne gorenjski Triglav, koroški Obir, notranjski Snežnik ali dolensjske Gorjance.

Ime Šmarna gora kaže na tau, ka je na bregej Marijina prauškarska cerkev. V tōrski cajtaj so tam z ranim zvonenjom tazagnali pogane, ranč tak kak pri nas v Kőszegi – pravi legenda. Na Šmarnoj gori zatok zvonijo eške gnes v pau dvanajstoj.

Paut nas pela mimo maloga varaša *Trzin*, dekle pa ženske

tam zovejo »Trzinka«. Našo pesem »Rozinka, Rozinka« spejvajo blūzi Ljublane »Trzinka, Trzinka...«, ka kaže na povezanost slovenske kulture. Staro ljudsko pesem pa je najbaukše, če zaigramo na fudaj

»Melodija«, štere redijo od leta 1946 v sausednjom varaši *Mengeši*.

Kamniška Bistrica je 33 kilomejterov duga alpska reka, z ednov najlepšov dolinov v Sloveniji. Kauli nje leko najdemo takzване »balvane«, takše veuke kamle, štere je z bregauv strau led. Center krajine pri reki je *Kamnik*. Varaš má dva grada, stari je na 600 mejterov viskom bregej. Z njaga se vidi do Ljubljane, bole manjasti popotniki tō leko brž gorsplezdijo. Mali grad pa stogi sredi staroga mesta, po šterom se leko med takšimi rami španceramo, štere so zozidali pred štiristau lejtami. Tistoga ipa so meli v varaši kopališče tō, ka kaže na tau, ka so varašanci dobro živeli. Če pa má nekak rad muzeje, leko v varaši gorpoiške škanzen ali si pogledne najmenjše orgole v cejlj Sloveniji. Gda so kauli Kamnika v red djemali potok Nevljico, so leta 1938 najšli čonte ednoga mamuta. Pokazalo se je, ka so stare kauli tresti gezero lejt, gnes je leko

vidijo najgir lidgé v Prirodoslovnom muzeji v Ljubljani.

Nejdaleč od Kamnika, v vesnici *Volčji Potok*, najdemo tisti slovenski arboretum, šteroga največ lidi, skoro stau gezero obiskovalcov na leto gorpoiške. Je veuki 90 hektarov, v njem rasté 4500 fele rauž, drejv pa grmauv. Če stoj šké pogledniti rastline s cejljga svejta, mora skoro 5 kilomejterov pejški titi. V njem geste pet jezer z veukimi ribami pa 30 hektarov lesa. Najstarejši tau arboretuma je francuski gračenek, na srejdji šteroga stogi eden dvorec (kastély). Gda je držina Souvan leta 1892 kúpila té veuki grünt, sta oča pa sin, Ferdinand pa Leon, kauli zidine začnili saditi okrasne rastline (dísznővény) namesto sadni drejv. Po drūgoj bojni je držina zgibila tau zemlau, leta 1952 je tam agronomska fakulteta v Ljubljani oprla centralni slovenski arboretum.

Če s stub dvorca gledamo kauli po parki, vidimo grmauvge v formi krauga, piramide, ali paukrauga. Te geometrijske forme tak ostanejo, če je na leto dvakrat-trikrat rejžejo. Ništerni pušpangi eške gnes tak vōvidijo kak pred stau lejtami. Kauli pa vsikšo sprtolejt posadijo rauže, ka aj bi cvele pa tak naredile grmauvge eške lepše. V engleškom parki leko obiskovalci vsikšo leto poglednejo tulipane, depa dosta rododendronov tō rasté. Če stoj šké, leko svojo zdavanje v parki drži.

V *Kamniško-Savinjski Alpaj*, bregaj sōverno od Kamnika, geste 30 vrejev, šteri so višiši od 2000 mejterov, Grintovec se stegava skoro na 2600 mejterov. V krajini dostakrat pa fejest dež dé, zatok potoki pa drūge vode brž tečėjo. Večkrat so bile veuke povaudni, štere

so rame porūšile pa mauste pa poštijte na nikoj djale. Do 1600 mejterov gestejo eške gaušče, trbej pa znati, ka se je samo po drūgoj bojni ta živa grajnca zdignila za več deset mejterov. Oprvin v srejdnom veki si je več lüstva zozidalo dom v eti bregaj. V tisti cajtaj

vėjo »planšarge«. Bajte majo na srejdji več sob, vrkaj kaulivrat pa ovalno strejo, štere konec skoro do zemlé segne. Pred stau lejtami je na Velikoj planini stalo 108 takši bajt, v šteraj so planšarge živeli pa dostakrat brodili na svoje lūbice v dolini tō. »Trniči« so bili

Novejše »bajte« na Velikoj planini so več nej ovalne

so tak vertivali, ka so vōsekli pa vōzažgali en tau lesa, en cajt pauvali, sledik zemlau nūcali za pašo, na konci pa njali, ka aj narava svojo mesto nazajvzeme. V tistom časi so se na tej plaminaj srečale grajnec indašnji dežel Kranjske, Koroške pa Štajerske. Tau kažejo imena ništerni vrejev tō: Kranjska Rinka, Koroška Rinka pa Štajerska Rinka.

Turizem má v eti bregaj dukšo tradicijo kak industrija. Plaminske ižice so pred stau lejtami rasle kak grbanji po deži. Ništerne je sneg pokopo, gnes pa geste samo v centralnom tali Kamniško-Savinjski Alp 13 plaminski domaui v 900 postelami.

Velika planina je največša planota (fennsík) Kamniški Alp. Zveksoga go pokriva trava, en par drejv pa kaže na tau, ka je tam človek lejs vōzoseko. Eške zdaj najdemo stare pasterske zidine z imenom »bajte«, v šteraj so živeli plaminski pasterge ali kak je zo-

posabni falati sira, štere so pasterski podje davali deklam za spomin ali iz lūbezni. Te siri so mogli biti lejpi, zatok so z malimi palcami z vrezanimi motivi okinčali svoje dare.

Gnes je Velika planina bole poznana kak center za smučanje, šteri je nej daleč od Ljubljane pa čaka cejlje držine. Majo 6 kilomejterov smučarski prog, štere so srejdne žmetne. Drūgi prilūbleni ciu zimski športnikov je brejg *Krvavec*, gde je že dosta Slovencov naredilo svoje prve stopaje na smučarski deskaj.

V leti ali v zimi Kamniško-Savinjske Alpe nūdijo dosta mogaučnosti za dobro čutenje. Gda bregé pokriva kusti sneg, najdejo stari in mladi veseldje z deskami na nogaj pa palcami v rokaj. V topli mejsecaj pa leko vōsprobajo žitek plaminski pasterov v največšoj tūuči, štero čuje moderni človek več samo v radijski študionaj.

OD SLOVENIJE...

Predsednik države sprejel udeležence misij ZN

Predsednik republike Danilo Türk je na mednarodni dan mirovnih operacij na sprejemu slovenskih udeležencev misij Združenih narodov poudaril, da je misija v Afganistanu potrebna za zagotavljanje mednarodnega miru in varnosti. »Naše zavezniške obveznosti jemljemo resno, zavedamo se, kakšne so njihove vsebine. Zaradi tega tudi resno, s polnim angažiranjem, veliko profesionalnostjo in velikim ugledom naši pripadniki mirovnih sil služijo v operaciji v Afganistanu,« je dejal. Obenem je vrhovni poveljnik Slovenske vojske poudaril, da je slovensko vključevanje v operacije vselej povezano z mandatom Združenih narodov. Türk se je na sprejemu med drugim tudi zahvalil pripadnikom operacij ter dodal, da si želi vzpostaviti nevladne organizacije vseh tistih, ki so sodelovali v operacijah in ki lahko prispevajo k boljšemu razumevanju tega v javnosti. Sprejema se je udeležila tudi ministrica za obrambo Ljubica Jelušič, ki je pojasnila, da so na ministrstvu že pripravili strategijo o sodelovanju Slovenije na mednarodnih operacijah in misijah, čaka pa jih še poročilo o opravljenih misijah v preteklosti ter načrt za misije v prihodnosti.

Protikorupcijska komisija je poročala

Protikorupcijska komisija je v minulem letu zaznala izredni napredek pri sodelovanju s policijo, najslabše pa je sodelovala z državnim tožilstvom, izhaja iz letnega poročila komisije za leto 2009. Komisija za preprečevanje korupcije je tako v minulem letu prejela 1027 različnih prijav, od katerih so jih 461 vsebinsko proučili. Poleg tega je komisija obravnavala 188 prijav iz leta 2008, 58 prijav iz leta 2007 ter 21 iz leta 2006. Poročilo vsebuje tudi izsledke javnomnenjske raziskave o korupciji, izvedene v slovenskih gospodarskih družbah. Raziskavo je opravila družba Valicon na osnovi vzorca 300 zaposlenih v malih, srednjih in velikih podjetjih, iz nje pa je razvidno mnenje anketirancev, da je korupcija v Sloveniji velik oziroma zelo velik problem.

Južnoslovanski den v Budimpešti

Je že tradicionalno postalo, ka v Budimpešti v 18. okrožji v maju organiziramo t. i. južnoslovanski den. Organiziramo ga Bolgari, Hrvati, Srbi in mi, Slovenci. Letos je bila prireditev 15. majuša v velkom parki, steri se zove Bokay vrt. Ma velki oder na prostom s stacuci, goste pa leko sprejemamo v šotori. Cejli keden je dež išo, mislili smo, ka de v

Beltinška folklor z gostitelji

soboto zatoga volo dobro in lejpo vrejmen. Dapa Baug nas je nej poslušo. Predpodnevom je začno dež titi pa je nej stano cejli den.

Naša samouprava je letos iz Beltinec mejla nastopajoče. Oni so se že zazranka v šestoj napautili in po deveti vōri so že bili pri Matjaževi klejti, gde sta jih čakala predsednik in eden član od samouprave. Želeli smo njim predpodnevom in po programi čim več pokazati iz Budimpešte. Od klejti so najprvin šli v baziliko, potistim mimo parlamenta. Vō iz busa so nej mogli stau-piti, ka se je lejvo dež. Trg Herojev so tō samo audaleč vidli. Cajta je ešče bilau do nastopa, zato so se pelali na letališče.

Program se je v dvej vōri začno. Lokalni župan je pozdravo vse nastopajoče in lüstvo, stero se je zbralo v taum lagvom vrejmeni. Na srečo oder ma strejo, tak

ka so nastopajoči nej mokri gratali. Lüstvo je pa pod držencami gledalo nastope.

Naši gostje, folklorna skupina iz Beltinec, je lansko leto obeležila 70 let neprekinjenega delovanja. Skupina pleše pleše domačega kraja, za kar je bila že leta 1985 nagrajena z Evropsko nagrado za ohranjanje ljudskega izročila. Plesalci in plesalke se s folklorno dejavnostjo

ukvarjajo prostovoljno, zato so še posebej ponosni, da so prejeli odlikovanje Red za usluge predsednika Republike Slovenije, dr. Danila Türka.

V programi so prikazali splet prekmurskih plesov, ki se navezujejo na žetev. Po končani žetvi so v Prekmurju spletli venec iz najlepšega pšeničnega klasja in rož, ki so rasle med žiti. Imenovali so ga doužnjek in z njim okronali najboljšega kosca. Vodja folklorne skupine je Dragica Kolarič, ki skupino vodi že deveto leto.

Skupina je sploj lepo in ko-ražno plesala, lagvo vrejmen njim nej vzelo dobro volau, djukali (vriskali) so in spejali, muzikantje so njim davali pod peté muziko. Nastopajoči so si s svojim programom zaslužili veliko ploskanje kljub temu, ka je lüstvo držalo v rokej držence (dežnike).

Predsednik samouprave se

Prefrigani zgrebaš 2010

V Pečarovcaj na Goričkom so že štrič organizirali festival skečov pa kratki veseloiger *Prefrigani zgrebaš*. Na njem je trno dosta smeja, včasi telko, ka se lidge za črvou držijo. Že od prvoga festivala tadale se na njem vsikšo leto notpokažejo Porabski Slovenci tō. Tau leto je v obej dnevaj gora stau po Duo Fodor. V petek, 28. majuša, so trno vrle organizatore Klara pa Marijana vōpomogle s skur vsejm poznano igro Koulakvrat.

Marijana in Klara Fodor

Edne skupine so dojpovedale nastop pa so nej prišle v Pečarovce. Zato pa, ka so z organizatorami pa s šefom cejluga festivala Jaužinom Ritupe-rom velki padaške, sta obej z dobro volau tau naprajle. Na drugi den pa je Duo Fodor plus stau po pred vcejlak pun velki šator z nauvim skečom Kviz. Plus je gé zato, ka je z Marijano Fodor pa z Klaro Fodor biu na odri Milivoj Miki Roš tō, steri je skeč napiso pa režejro tō.

Kviz je gé skeč od dvej porabski žensk, ka prideta na kviz za dva miljona evronov. Depa, vsikši vej, ka dosta rejči v slovenskoj knjižnoj rejči vcejlak drugo znamenüje kak pa v domanjoj. Pa zatoga volo pride do dosta smešni situacij pa nevaul. Istina, ka niške ne dobi tistivi dvej miljonki, depa Klara Fodor pa Marijana Fodor sta doubile glavno nagrado za ženske. Obej sta bili vōzглаšenivi za najboukše ženske igralke na cejlo festivali. Trno lepau, ka se je znauva leko vidlo, kakše talente mamo v našom Porabji. Zvün toga sta najboukše skeče naprajla velkiva porabski-va pajdaša: Branko Pintarič, steroga trno dobro poznajo v Števanovcaj (za najboukšo predstavo) pa Andrej Lainšček iz Būdinec, steri je daubo nagrado na najboukši tekst.

je zahvalo vsem nastopajočim, ka smo leko preživeli lejpi zadvečerek, vidli lejpe plese, noše, poslušali, slovensko materno rejč in pesmi. Želo je našim gostom ešče dosta dosta nastopov, mnogo uspehov, naj bodejo vsikdar veseli, naj ohranijo te lejpe plese in pesmi.

Po nastopi smo pri bejlom stauli pripovedjeli, istino, ka se je dež lejvo, šator je bijo malo lüknjasti, premoč se je, zato smo malo mokri gratali.

Dja sam posebno srečen bijo. Med gosti so bili tašni, steri so plesali v beltinskoj

folklornoj skupini v tisti cajtaj, gda je ešče sakalauska folklorna skupina (tam sam dja pleso) ojdla na beltinški festival. Tauma je že 29 lejt. Dobro se je bilau znauvič srečati, videti in pogučavati.

Cajt je brž odleto, pred našimi gosti je ešče duga paut bila, poslovili smo se v vūpanji, da se ešče bomo srečali v taum velkom varaši in tau prijateljstvo se bo nadaljevalo.

Jože Karba
podpredsednik
samouprave

»Ko zarja zláti nam goré«

Mešani pevski zbor Delavsko prosvetnega društva Svoboda Maribor-Pobrezje je v soboto, 22. majuša, organiziro koncert, na steroa so pozvali zборе iz Italije,

Gorice, steri je že spejvo pri sv. Oči v Romi tō, je gorstaupo s cerkvenimi pesmimi. Tretji na vrsti je biu naš zbor, spejvali smo Marijine pesmi, pesmi Srca

Mešani pevski zbor Avgust Pavel ZS z Gorenjoga Senika je na koncerti spejvo svete pesmi

Madžarske pa Slovenije. Med pozvanimi zbori je biu naš Mešani pevski zbor Avgust Pavel tō. Organizatorji, predsednik Janez Paluc, njegva žena pa ništerni člani zbora so nas čakali pred škofovsko aulo. Med tem cajtom,

Jezuša in Kristuš Kralja. Moški pevski zbor Šmarje-Sap je zapel lübezenske, dalmatinske pa Slomškovo pesem Glejte, že sonce zahaja.

Po nastopi so se domanji župnik zahvalili za koncert pa

Na koncert je prišo pomožni škof dr. Jože Smej tō

ka so se drugi ravnali, sva miva s Cirilom Kozarom šla iskat pomožnoga škofa dr. Jožefa Smeja. Rada bi je pozvala na koncert, zatok tō, ka gda smo geseni spejvali v Maribori ljudski pevci z Gorenjoga Senika, so oni nej znali. Istina, ka smo nji nej doma najšli, ka so se vozili z biciklinom, dapa malo kesnej so zatok prišli na koncert. V štrtoj vōri se je začno koncert z nastopom domanjoga zbora, steri je vse navzoče pozdravo z osmimi različnimi pesmimi. Moški pevski zbor Mirko Filej iz

za dare, stere so pobirali za zidanje njine cerkvi. Gospaud pomožni škof dr. Jožef Smej so se tō zahvalili, da so leko prišli na koncert. »Veste, Porabci so moji sausedge, ker je moj domači kraj Prekmurje,« so povedali. Zato, ka je koncert biu na soboto pred risalsko nedelo, so brž raztomačili, ka binkoštno nedelo Prekmurci pa Porabci zovējo za risalsko nedelo, ka je dosta starejša pa lepša rejč. Organizatorji so je pozvali, naj bi šli z nami na večerjo, dapa

IV. srečanje folklornih skupin v Števanovci

16. maja, v nedeljo, je Slovenska samouprava Števanovci že četrtrič organizirala srečanje folklornih skupin.

Vsako leto povabimo druge skupine na to prireditve. Tako je bilo tudi letos. K nam sta prišli nastopat iz Slovenije dve skupini, folklorna skupina iz Moščanec je bila prvič pri nas. Lepe

Otroška folklorna skupina iz Beltinec

plese so pokazali na odru in imeli so zelo lepe noše. Imeli so tudi svoje muzikante, ki so prinesli veselje in dobro voljo.

Tudi otroška folklorna skupina iz Beltinec je prvič nastopila pri nas. Predstavili so se z zelo lepim in zanimivim programom. Ne le s plesi, ampak tudi z lepimi pesmimi, s temi so predstavili

Odrasli folkloristi iz Moščanec

svojo državo Slovenijo in ožjo domovino Beltince. Iz Porabja smo povabili gornjeseniško folklorno skupino, ki je dvakrat stopila na oder.

Skupine so dobile veliko aplavza. Nekateri gledalci bi še kar naprej gledali lepe slovenske ples. Škoda, da je prišlo malo gledalcev iz vasi, tisti, ki smo bili tam, pa smo se dobro počutili.

Agica Holec
predsednica samouprave

nejso mogli, ka so na drugi den mogli titi firmat (potrdjavat) v Soboto.

Po koncerti smo se vsi zbori odpelali na Pobrezje, gde so nas čakali muzikanti pa bogato obloženi stauli. Mladina je plesala, starejši smo se pa pogučavali in

veselili, da se z ništernimi vsakšo leto srečamo na razni nastopaj. Pobrezžani so rejsan gostoljubni lidgé, baug plati njim za pozvanje pa pogostitev. Želimo njim, da bi eške dugo spejvali pa z veseljom delali.

Vera Gašpar

... DO MADŽARSKE

Popis prebivalstva bo jeseni 2011

V vprašalniku na popisu prebivalstva, ki bo potekal jeseni 2011, bodo tudi vprašanja, ki jih v prvotnem zakonu o popisu prebivalstva ni bilo. Toda zakona, ki ga je parlament sprejel lani 7. decembra, predsednik države ni podpisal, temveč ga je poslal nazaj v ponovno obravnavo. Prejšnji teden je novi parlament sprejel spremembe, tako bodo leta 2011 vprašanja tudi o zdravstvenem stanju posameznika (tudi o invalidnosti oz. neplodnosti), o verski oz. nacionalni pripadnosti, o materinščini in znanju jezikov. Pri narodnosti se bo vprašalo po nacionalnosti nasploh, ne pa za narodno in etnično pripadnost, ne glede na to, ali je posameznik pripadnik manjšine ali večine. Popis bo potekal med 1. oktobrom in 30. novembrom 2011.

Kdo bo FIDESZ-ov kandidat za predsednika države?

Poslanski klub FIDESZ-a se bo 28. junija odločil za svojega kandidata za predsednika države. Mandat dosedanjega predsednika Lászlá Sólyoma bo potekel 5. avgusta, torej se mora njegov naslednik izvoliti najkasneje do 6. julija. Po neuradnih informacijah FIDESZ ne želi ponovno nominirati dosedanjega predsednika, čeprav je del desno usmerjene inteligence njegov pristaš. V igri so se pojavila naslednja imena, npr. Pál Schmitt, predsednik parlamenta, József Pálincás in Vizi E. Szilveszter, sedanjí in prejšnji predsednik Madžarske akademije znanosti.

Novi minister za obrambo „obglavil“ ministrstvo

Novi minister za obrambo je s 5. junijem razrešil s funkcije načelnika generalštaba, generalpolkovnika Lászlá Tömböla in tudi njegovega namestnika. Podobna usoda čaka tudi generalnega direktorja Državnega zdravstvenega centra Ministrstva za obrambo in vodjo Vojaškega izvidniškega urada. Svojo odločitev je utemeljil s strokovno in moralno krizo na samem ministrstvu.

50 lejt tauma, ka sta vküper pred oltar staupila

Velki svetek sta mela 29. maja, v soboto, Ištvan Lovenjak pa njegva žena Ana, po dekliško Bedi iz Otkovec. Na te den pred petdesetimi lejtami sta staupila pred oltar, gde sta eden drugoma vekivečno zvestobo oblúbila. Oblúbila sta ešče tau tó, kakšni koli baude njigvi žitek, dober ali lagvi, onadva vözdržita eden pri drugom. Kak sta

Ištvan Lovenjak pa žena Ana pred 50 lejtami...

obečala, tak sta živela, pa kak sta parpovejdala, njima je tó nej bilau vsigdar léko. Za petdeset lejt sta znauva pred oltar stanila v števanovskoj cerkvi, pa vse tisto, ka sta prvič obečala, zdaj sta ešče gnauk potrdila.

• *Ana pa Pišti, tau je vama napamet prišlo, ka se na petdeseto obletnico ešče gnauk »zdata«?*

»Leko povejva, ka miva sva od tauga nikanej vedla, samo telko, ka meša bau. Tau vse sta hči pa sin vküpernapelala. Ona sta tak prajla, ka naj tau bau, če sva že gnauk zadobila, pa ka tauma so oni sploj radi.

• *Kak je tau bilau, ta bi nam prajli?*

»Najprvin je meša bila, potistim smo pa domau prišli, gde sva müva stariša pa mlajši z družinov bili vküper. Tü smo si lopau vküpseli, vsevküper nas je deset bilau, pa od štrte do ausme smo malo parpovejdali.«

• *Ka ste parpovejdali?*

»Mlajši so vse naprejparnesli, kak je te bilau, gda smo se šestdesetoga ženili, kak so nas s kočujom pelali. Tau smo vse mogli tapovedati. Kak so martinček brale dekile pa plele, kak so papirnate rauže delale.«

• *Kama so martinček djali, ka so spleli?*

»Kak je kočoj, tak so ga lopau kaulek gorazvezali pa papirnatne rauže nutrasklali, konjom so pa taše korine nutrasklali, pa ranč tak v biče tó.«

• *Sto je emo kočoj?*

»Mlejnarin vójac, Šauštarin Pištak pa Kozaulinoma Karčina oča. Lejpo je bilau tau gledati, gda so se kočoji tak eden za drugim pelali. Na šterom kočoji sem se dja pelala, tam so bejle rauže bile v martinček nut-

raspletene, gde so pa svadbice bile, tam pa roznatne. Tisto je lepšo bilau kak zdaj, kakkoli lejpi avto pela. Tak smo se te pelali gora k cerkvi.«

• *Dosta lüstva je bilau?*

»Dosta, vse tisti, štere je zvač pazvo prejšnji den, v soboto ali predpodnaum. Te je ešče tak bilau, ka je zvač od rama do rama üšo, z vinom pod pazgi, k tistim, šteri so pozvani bili. Pri vsakšom rami so ma edno pantliko gorazvezali na bot. Tak smo te znali, kelko lidi pride na gostüvanje, gda je zvač sé k nam domau prišo. Potejm je bilau tau, ka je ženin üšo v snejin ram pa go je te tam vöproso. Tašoga reda so snejau skrili, naj go ne najdejo. Pri nas je tau tó ranč tak bilau. Gda je sneja naprejprišla, te smo si tam dolaseli na obed. Gda tauma konec bilau, te je cejla banda v cerkev üšla, po zdavanji pa na eden kratek čas v krčmau. Od tistac smo te domau k nam šli. Prvin

je tak bilau, ka prvi den je gostüvanje pri sneji bilau, drugi den so pa k ženini šli. Nam je edna farkašovska banda špilala na gosli. Tri dni, od nedele do torka, smo plesali.«

• *Kak leko eden človek tri dni tak vözdrží, ka ne spi?*

»Nej léko delo bilau, sploj pa nej nama, starišom, svadbicam, proščajom, ka smo vse tri dni na pataj bili. Drugi so zato vöstrpali, zato ka prvi den je od moža žlata bila na gostüvanji tam pri njij, drugi den pri nas je pa naša žlata bila. Tak je tau bilau prvin, gostüvanje je na dvatala šlau.«

• *Tretji den ste že zato kumar čakali, aj konec baude, nej?*

»Nej, zato ka sploj veselo je bilau, pa lüstvo je vejn tó bola trplivo bilau.«

• *Prvin je bola srmastvo bilau, kak so leko te tri dni narod nakrmili?*

»Te je tak bilau, ka je lüstvo vküperznosilo kokauši, dajce pa vse tašo, ka je trbelo. Tau je tistoga ipa velka pomauč bila.«

• *Vi ste tó odli kauli podaraj?*

»Odlu sem, zato ka te je tau ešče šega bila, pa nej samo v Števanovci, liki v Andovce pa na Verici tó. Tistoga reda je ves tak pomagala tistim mladim, šteri so se ženili. Trüdna sem bila, gda sem kauli odla, zato ka te sem dja že v Soprona delala v židanoj fabriki. Pa po zdavanji sem ešče edno leto nazaj odla delat. Vsikši drugi keden sem samo domau odla. Zato sem mogla odti, ka tam sem že devet lejt mejla, edna mi ešče falila k tauma, ka aj se mi pri penziji nutra leko šté.«

• *Tistoga reda je biu težek začetek ednoma mladoma para?*

»Nej bi pravla, ka je tak fejest težko bilau. Delo sva mela, tak ka obadva sva služila. Edenajset lejt sva pri možini starišaj bila, tam sva živela. Šestdesetdrugoga leta se je hči Žužika naraula, sedmoga pa Pišti. Potejm šestdesetdevetoga leta smo začnili zidati, pa sedemdesetprvoga smo se že sé spatjivali. Mi

smo tak zidali te ram, ka eden filer smo nej gorazeli od banke. Kak smo v fabriki dobili plačo, tak smo je vküpkali. Mi smo nikanej za veltja šli. Kak smo meli pejnaze, tak smo delali pri rami. Dobro je bilau, ka tistoga ipa je ešče delavce nej trbelo plačati. Vsigdar pavradno lidi je prišlo nam pomagat.«

• *Gda ste gorazozidali ram, te je že zato malo lakejše bilau.*

»Lakejše je bilau, samo te je ešče ram prazen bijo, vse ka v eden

dekličino. Tisto je trno strašno bilau. Eden ram, gda dolazgori, tisto je nej taši velki križ, dapa gda edna mati dva deteta tü nja, tisto je strašno. Tisto je nas sploj zmantralo.«

• *Pa vaša družina, kak je bila tej petdeset lejt?*

»Mi smo zato ta bili. Mlajši so se vse vönavčili, zdaj sta že obadva oženjena. Tri vnuke mamu, šterim se sploj veselimo. Nika nam ne fali, samo naj zdravje mamu. Lani sem sploj batežna bila, hvalo dam Baugi, ka sem

...pa zdaj s Ferijem Merkljem na zlatom zdavanji

ram trbej, tau smo vse potistim mogli küpti. Istino, dja sem zato že dosta vse mejla, zato ka sem dja svoj štaferung že vküpspravila.«

• *Prvin, zato ka so vse bola žmetno sprajli, zato so vejn bola vedli poštüjeti, nej?*

»Tau gvüšno, prvin so nej tak talüčali kak zdaj, bola so vedli šparati. Istino, zdaj tau pravijo, zaka bi njim zdaj tó ranč tak lagvo šlau kak nam šlau. Istino, dapa zato malo trbej, naj vejo poštüjeti.«

• *Kakšno vrejmen ste meli zdaj pa te, gda ste se prvin zdavali?*

»Zdaj ranč tak kak te smo lejpo vrejmen meli.«

• *Če nazaj mislite, kak vidite tej petdeset lejt?*

»Dosta dobroga, dapa dosta žalosti smo tó meli. Zato ka tri sestre pa eden brat so mlado tapomrli. Edna, ka je v Trauštja doma bila, gda je mrla, je tü njala dvej leta staroga pojbiča, pa edno devet mejsecov staro

leko zadaubila te lejpi den, gda sva svetila petdeseto obletnico z možaum. Pa ranč tak lopau se zahvalim mlajšom, ka so mislili na naja, pa so se brigali, delali so, za volo 50. obletnice. Tak lejpi spomin je tau za nas, ka tau nikdar nemo pozabili. Baug plati gospaudi Ferini Merklini za lejpo mešo, pa vsejn tistim iz vesi, steri so bili pri meši pa so nama gratulejrali. «

• *Vido sem, ka sta edno lejpo košaro dobili na obletnico, v šteroj je petdeset rauž. Vsakša rauža edno leto znamanüje s tej petdeset lejt, ka sta vküper. Če bi je eden za drüгим sklali tak, kak so lejta šlé, na štere rauže bi prajli, na tau leto je bilau najbaukšo pa najlepšo?*

»Vejn prva, druga pa sedma.«

• *Zaka, ka te rauže znamanüjejo?*

»Prva rauža, gda sva se zdala, druga rauža, gda se je Žuži naraula, sedma pa gda se je Pišti naraudo.«

Karel Holec

OTROŠKI

Košičev pokal združil nogometaše partnerskih šol

V dnevaj prauti konci maja človek že čaka, ka aj vrejmen lepšo pa bole toplo grata. Tak so vupali organizatori prvoga »Ko-

nostna šola iz Porabja, DOŠ Števanovci, vogrske šaule pa je predstavljala šaule Csörötnék-Magyarlak. Slejdnji so dobili pozvanje zatok tō, ka so se pred

Pet šaul je tekmovalo v prijateljstvi

šičovoga pokala» na Gorenjom Seniki tō, če rejsan je v premi-naučom mejseči dež samo tak copoto pa je v rosagi na dosta mejstaj povauden bila. 27. maja zrankoma pa kak lik bi se nebo samo nasmejalo Sinčarom, tak je sunce sijalo. Na športnom igrišči Dvojezične osnovne šole Jožefa Košiča se je v desetoj vōri zbralo vsej pet ekip, štere so se brsale za prvo mesto na tekmo-vanji.

Mlade pojbe z višji razredov so oprvin razveselile plesalke ausmoga razreda na domanjoj šauli, vsikšoga je pozdravila rav-nateljica šole Ildiko Dončec Tre-iber. Na pitanje od organizacije nam je tak povōdala: »Gda na začetki šaulskoga leta sestav-lamo program za cejlo leto, mamō dano pet dni brezi po-uka, ka se na šauli sami leko odlaučimo, kak je poniucamo. Vsikšo leto šegau mamō meti eden športni den, za tau šolsko leto pa smo mislili, ka bi dobro bilau malo ovak tau organizi-rati. Tak smo dobili priliko, ka pozovēmo šaule, s šterimi smo že dugo v prijateljski stikaj.«

Iz Slovenije sta na pokal leko prišli ekipi dvei pobrateni šaul, DOŠ Prosenja-kovci in OŠ Kuzma. Nej je mogla faliti druĝa narod-

tremi lejtami pri nji brsali dijaki siničke šaule. Ovak manjšinske šaule v županiji tō sodelujejo na športni dnevaj, lani so na priliko v Gornjom Čatari držali »Na-rodnostni nogometni pokal«.

Rovački mlajši so letos žau nej mogli priti na Gorenji Sinik. Fusbalske tekme so se začnile na igrišči ozajek za bautov. Vsikša ekipa je mejla 6+1 članov, vsikša špila je trpela dvakrat 12 minu-tov. Biraub je biu vsikder eden takši trener, šteroga ekipa je nej špilala. Eden od nji, Laci Domjan z DOŠ Števanovci je povōdo, ka so tej mlajši eške fair. »Uni na šaulaj se tō tau včijo, ka trbej poštvovati druĝe igralce. Gr-dau so sploy nej gunčali, eno dvakrat-trikrat so med cejlov tekmo-v, v 24 minutaj prekršek naredili, tau je rejsan nej do-sta. Gda pa pridejo v vekše eki-pe, se od vōzraščeni navčijo ti-ste stvari, štere so nej športne.«

Ovak je števanovska šaule žmet-no vkūerpobrala ekipo iz višji razredov, depa tau so tō rejšli z gostujočimi igralci. Zavolo po-uka slovenskoga gezika majo na šauli kedensko samo dvei vōre športne vzgoje, depa med od-mori se vsi – deklina tō – pred šaulov brsajo. Redno spravljanje s športom je potrebno za zdra-voga človeka, brodi škonik z DOŠ Prosenjakovci Zoran Kos tō. »Gnesden lidgé več ali me-

nje sedimo. Šport je pa trnok dober, ka se človeško tejlo raz-gible, ka se malo s kisikom pre-žememo, pa ka se sprostimō tō. Lidgé cejle dneve delajo, so trūdni, rabijo pa šport, iti v na-ravo, ka se nadihajo.«

Mladi fusbaleri so leko na Gore-njom Siniki rejsan dosta lejtali pa dihali, vsikša ekipa je gnauk špilala z vsikšov druĝov. V Pro-senjakovci se več mlajšov dale brsa v mladinskoj pa vōzrašče-noj skupini, tak je tau v Kuzmi tō. Ravnatelj šaule pa župan te občine Jožef Škalič je po prvaj tekmi svoje ekipe eške nej mogo povōdati, što bau najbaukši. »Edno tekmo sem vido, nej več, vūpam, ka majo naši šanso. Ge zavūpam svojim učencom.

Favoritov je več, v začetki so v igri vsi. Želejm malo sreče, na prvom srečanju na Košičovom pokali pa si kak prvo želejm druženje. Dale pa de kvaliteta pri nogometi tō rasla.«

Ranč druženje mlajšov z enkraj pa druĝi kraj grajnec so za naj-pomembnejšo stvar držali vsi navzauči. Mladina se je družila v padaštvi, nej samo v tekmo-vanji. Dosta se je nūcala slovenska rejč tō, porabski mlajši so leko vadili materni gezik s protivni-ki iz Slovenije. Mlajšam z nižji razredov je tō nej dugi cajt biu, pauleg igrišča so se uni tō brsali ali vauže vlekli, dekle pa so leko navijale fusbalerom svoje šaule. Zadvečerka pa je leko vsikši zvōdo, štera ekipa je baukša od vsej druĝi bila. Vsi mlajši so se fejst potrūdili, depa največki pokal je leko samo eden daubo. Toga je letos prejkvzela šaule Magyarlak-Csörötnék. Vrstni red je biu dale takši: 2. Kuzma, 3. Števanovci, 4. Gornji Senik, 5. Prosenjakovci. Za konec pa eške edno želenje od ravnateljice sinčarske šaule: »Vūpajmo, ka je tau gnešnje srečanje nej slejdnje, pa de gratala tradicija!«

(Prireditve sta finančno podprla Zveza Slovencev na Madžarskem in Šolski javni sklad Železne žu-panije. Organizatorji se zahva-ljujejo za pomoč.)

-dm-

MALČKI IZ GORNJESENIŠKEGA VRTCA NA SREČANJU V VRTCU PRI OŠ GRAD

KOTIČEK

Vrtec z Gornjega Senika že od leta 2007 sodeluje z vrtcem pri OŠ Grad. Tamkajšnji vrtec, Vrtec pri OŠ Grad, letno pripravi tri srečanja, ki so naravnana tako, da otroci ustvarjajo v različnih delavnicah, se družijo in sporazumevajo v slovenskem jeziku ter tako pripomorejo k ohranjanju slovenske besede v Porabju.

Tretje in hkrati tudi zadnje srečanje v tem šolskem letu je potekalo 13. maja in je bilo nekoliko drugačno od predhodnih srečanj. Po prijetnem in sproščenem sprejemu ter zajtrku smo se odpravili na daljši sprehod v gozd. Tam smo se dogovorili, da bomo raziskovali plasti zemlje ter spoznavali rastline in živali v njej. Otroci so začeli odgrinjati plast za plastjo in našli veliko zanimivega ter tako postali pravi mali raziskovalci. Najdeno smo ob postanku ob gradu razstavili na bel prt, ter opazovali in se hkrati čudili, koliko vsega smo našli v tako kratkem času. Nepogrešljivi pripomočki pri našem delu so bile lupe in povečevalne posodice, s katerimi smo lahko opazovali gibanje mravelj, gosenic, polža in drugih majhnih

živali. Z lupami smo raziskovali tudi različne rastline, jih sproti slovensko poimenovali in se ob tem veliko pogovarjali. Otroci so si na ta način pridobili nekaj novih besed.

Z veliko novimi spoznanji smo se počasi vračali v vrtec. Pot do vrtca je hitro minila, saj so nas začele preganjati dežne kaplje. Ob prihodu v vrtec smo rastline pogledali še pod stereo mikroskopom ter iskali informacije o najdenih živalih in rastlinah v naravoslov-nih knjigah.

Ob koncu srečanja so se otroci še malo poigrali, opravili kosilo in se nato odpravili domov.

Minil je prekrasen dan, saj so otroci odhajali z novimi iz-kušnjami, znanji in spoznanji. Srečanje se je izkazalo za zelo uspešno, saj so zadovoljni obrazi povedali vse.

Sanja Sinic, dipl. vzg.

KAUT

MLAŠEČI

RTV SLO **PETEK, 11.06.2010, I. SPORED TVS**
6.10 KULTURA, 6.15 ODMEVI, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 10.10 BISEROGA, LUTK. NAN., 10.25 MARTINA IN PTIČJE STRAŠILO: TRMA, 10.35 SESTRSKA LJUBEZEN, KRATKI FILM, 10.50 ENAJSTA ŠOLA, 11.20 TO BO MOJ POKLIC: ČEVILJAR, 11.45 TO BO MOJ POKLIC: ČEVILJAR, 12.10 OSMI DAN, 12.40 MINUTE ZA JEZIK, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.25 SKOZI ČAS, 13.35 TURBULENCA: PROSTI ČAS, 14.25 SLOVENC V ITALIJI, 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.45 KAJ GOVORIŠ? = SO VAKERES?, 16.00 IZ POPOTNE TORBE: ZGODOVINA, 16.25 ŠOLA EINSTEIN, NEMŠ. NAN., 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.20 POSEBNA PONUDBA, 17.50 DUHOVNI UTRIP, 18.05 ZGNZ - BIG FATHER/2, 18.40 LARINA ZVEZDICA, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 19.45 EUTRINKI, 20.00 OBČINSKA OSEBNOST LETA, TV NAN., 20.30 POLJE, KDO BO TEBE LJUBIL, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.10 POLNOČNI KLUB, 0.25 DUHOVNI UTRIP, 0.40 IZ ARHIVA TVS: TV DNEVNIK 11.06.1992, 1.05 DNEVNIK, 1.35 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 2.00 INFOKANAL

PETEK, 11.06.2010, II. SPORED TVS
6.00 ZABAVNI INFOKANAL, 6.45 TV PRODAJA, 7.20 GLASNIK, 7.45 EVROPSKI MAGAZIN, 8.15 ČRNO BELI ČASI, 8.30 IZ ARHIVA TVS: TV DNEVNIK 11.06.1992, 8.55 (NE)POMEMBNE STVARI: ALKOHOL, 9.50 ŽOGARIJA, OTR. ODD., 10.15 GLASBENI VEČER, 10.15 SLOVENSKI GLASBENI DNEVI 2010, 11.25 ANTOLOGIJA SLOVENSKE VIOLINSKE GLASBE, 12.00 SLOVENC PO SVETU, 13.00 FIFA V AFRIKI, NOGOMETNA ODDAJA, 14.00 JUŽNA AFRIKA: SV. PRVENSTVO V NOGOMETU, 14.00 OTVORITVE, 15.00 STUDIO, 16.00 JUŽNA AFRIKA - MEHIKA, 20.30 CAPE TOWN: URUGVAJ - FRANCIJA, 23.00 SV. PRVENSTVO V NOGOMETU, SKRAJŠANI POSNETKI TEKEM, 0.00 NED KELLY, AVSTRALSKI KOPRODUKCIJSKI FILM, 1.50 ZABAVNI INFOKANAL

SOBOTA, 12.06.2010, I. SPORED TVS
6.10 KULTURA, 6.20 ODMEVI, 7.00 IZ POPOTNE TORBE: ZGODOVINA, 7.20 PRAVLJICE IZ MAVRICE: ČARODEJNI DIMNIKAR; MIHEC IN MAJA, OTR. SER.; NOTKOTI: SKRIVNA DEDIŠČINA, LUTK. SER.; RIBIČ PEPE: ČRKA Č IN ČRNOBELI, OTR. NAD., 9.10 RISANKA, 9.25 MORRISON DOBI SESTRICO, NIZOZ. FILM, 10.45 MEDIACIJA - ZMAGA ZA VSE, 12.00 TEDNIK, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.25 GLASBENI SPOMINI Z BORISOM KOPITARJEM, 14.20 MOJE SANJE O BENETKAH, NEMŠKI FILM, 15.55 O ŽIVALIH IN LJUDEH, 16.10 ZDRAVJE, USODA, ALTERNATIVA, 17.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 17.15 OZARE, 17.25 SOBOTNO POPOLDNE, 17.25 ZAKAJ PA NE, 17.40 NA VRTU, 18.05 NAGRADNA IGRA, 18.05 Z DAMIJANOM, 18.40 PRIHAJA NODI, RIS., 19.00 DNEVNIK, UTRIP, VREME, ŠPORT, 19.55 LAŽNA GROFICA, AM. FILM, 22.00 POROČILA, VREME, ŠPORT, 22.30 BLEŠČICA, 23.05 GANDŽA, AM. NAD., 23.35 GANDŽA, AM. NAD., 0.05 IZ ARHIVA TVS: TV DNEVNIK 12.06.1992, 0.30 DNEVNIK, 0.50 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 1.15 INFOKANAL

SOBOTA, 12.06.2010, II. SPORED TVS
6.00 ZABAVNI INFOKANAL, 6.30 TV PRODAJA, 7.00 SKOZI ČAS, 7.10 IZ ARHIVA TVS: TV DNEVNIK 12.06.1992, 7.35 OCENA REFERENDUMA O ARBITRAŽNEM SPORAZUMU, 8.35 POSEBNA PONUDBA, 8.55 TV PRODAJA, 9.30 SV. PRVENSTVO V NOGOMETU, JUŽNA AFRIKA - MEHIKA, 11.15 URUGVAJ - FRANCIJA, 13.00 STUDIO, 13.30 JUŽNA KOREJA - GRČIJA, 16.00 JOHANNESBURG: ARGENTINA - NIGERIJA, 20.30 RUSTENBURG: ANGLIJA - ZDA, 23.00 JUŽNA AFRIKA: SV. PRVENSTVO V NOGOMETU, SKRAJŠANI POSNETKI TEKEM, 0.00 SOBOTNO POPOLDNE, 2.15 ZABAVNI INFOKANAL

NEDELJA, 13.06.2010, I. SPORED TVS
7.00 TELEBAJSKI, OTR. NAN., 9.25 ŽOGARIJA - KO IGRA SE IN USTVARJA MULARIJA, OTR. ODD., 9.50 PRISLUŠNIMO TIŠINI, 10.20 OZARE, 10.25 OBZORJA DUHA, 10.55 EVHARISTIČNI KONGRES, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.20 OGLASI + NAPOVEDNIKI, 13.25 LJUDJE IN ZEMLJA, 14.15 POLJE, KDO BO TEBE LJUBIL, 15.30 PRVI IN DRUGI, 16.00 LA REUNION - EVROPSKI OTOK SOŽITJA, DOK. ODD., 17.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 17.20 V DOBRI DRUŽBI, 18.35 ČARLI IN LOLA, RIS., 18.45 KATKINA ŠOLA, RIS., 19.00 DNEVNIK, ZRCALO TEDNA, VREME, ŠPORT, 19.55 POLETJE V ŠOLJKI, SLOV. FILM, 21.25 VEČERNI GOST: LUBA ŠLANDER, 22.20 POROČILA, VREME, ŠPORT, 22.55 LOVEC NA LJUDI, ISLANDSKA MINI SERIJA, 0.10 IZ ARHIVA TVS: TV DNEVNIK 13.06.1992, 0.35 DNEVNIK, 0.55 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 1.25 INFOKANAL

NEDELJA, 13.06.2010, II. SPORED TVS
6.00 ZABAVNI INFOKANAL, 6.20 SKOZI ČAS, 6.30 SV. PRVENSTVO V NOGOMETU, 6.30 JUŽNA KOREJA - GRČIJA, 8.15 ARGENTINA - NIGERIJA, 10.00 ANGLIJA - ZDA, POSNETEK IZ RUSTENBURGA, 12.00 STUDIO, 13.30 POLOKWANE: ALŽIRIJA - SLOVENIJA, 16.00 TSHWANE/PRETORIA: SRBIJA - GANA, 18.00 KVALIFIKACIJE ZA SVETOVNO PRVENSTVO V ROKOMETU (M), SLOVENIJA - MADŽARSKA, 19.30 JUŽNA AFRIKA: SVETOVNO PRVENSTVO V NOGOMETU, 20.30 DURBAN: NEMČIJA - AVSTRALIJA, 23.00 ŽREBANJE LOTA, 23.10 JUŽNA AFRIKA: SV. PRVENSTVO V NOGOMETU, 23.10 ALŽIRIJA - SLOVENIJA, 0.55 SKRAJŠANI POSNETKI TEKEM, 2.00 ZABAVNI INFOKANAL

PONEDJELJEK, 14.06.2010, I. SPORED TVS
6.30 UTRIP, 6.40 ZRCALO TEDNA, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 10.10 COFKO COF, RIS., 10.35 ŽOGARIJA, OTR. ODD., 11.00 NA KRILIH PUSTOLOVŠČINE, DOK. NAN., 11.30 ŠOLA EINSTEIN, NEMŠ. NAN., 12.00 LJUDJE IN ZEMLJA, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.35 UGRIZNIMO ZNANOST, 13.55 BOLŠIAK, DOK. FELJTON, 14.20 BLEŠČICA, ODDAJA O MODI, 15.00 POROČILA, 15.10 DOBER DAN, KOROŠKA, 15.45 FELIKSOVA PISMA, RIS., 15.55 FELIKSOVA PISMA, RIS., 16.10 BUBA GUBA: UMIVAJMO SE, LUTK. NAN., 16.35 PODSTREŠJE: GRAMOFON, IGR. NAN., 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.30 GLASBENI SPOMINI Z BORISOM KOPITARJEM, 18.25 ŽREBANJE 3X3 PLUS 6, 18.40 PINGU, RIS.,

18.45 PUJSA PEPA, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 19.55 POLEMKA, 21.00 STARŠI V MANJŠINI, ANG. NAD., 21.30 NA LEPSJE, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.15 UMETNI RAJ, 23.40 GLASBENI VEČER, 0.25 IGRAJ KOLCE, LJUDSKE TEME V SLOVENSKE SIMFONIČNI GLASBI, 1.25 IZ ARHIVA TVS: TV DNEVNIK 14.06.1992, 1.50 DNEVNIK, 2.20 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 2.50 INFOKANAL

PONEDJELJEK, 14.06.2010, II. SPORED TVS
6.30 ZABAVNI INFOKANAL, 7.00 TV PRODAJA, 7.30 JUŽNA AFRIKA: SV. PRVENSTVO V NOGOMETU, SRBIJA - GANA, 9.15 NEMČIJA - AVSTRALIJA, 11.00 ALŽIRIJA - SLOVENIJA, 13.00 STUDIO, 13.30 NIZOZEMSKA - DANSKA, 16.00 JAPONSKA - KAMERUN, 20.30 CAPE TOWN: ITALIJA - PARAGVAJ, 23.00 JUŽNA AFRIKA: SVETOVNO PRVENSTVO V NOGOMETU, SKRAJŠANI POSNETKI TEKEM, 0.00 OSAMLJENI, ANG. FILM, 1.50 ZABAVNI INFOKANAL

TOREK, 15.06.2010, I. SPORED TVS
6.10 KULTURA, 6.15 ODMEVI, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 10.10 KRALJIČA NA ZRNU GRAHA, LUTK. NAN., 10.25 RIS., 10.35 MLADI ZNANSTVENIK JANKO, RIS., 10.50 FELIKSOVA PISMA, RIS., 11.00 REGRATOVA ROŽA, LUTK. PREDSTAVA, 11.25 V PRIČAKOVANJU BOŽICA, NORV. NAN., 11.55 VEČERNI GOST: LUBA ŠLANDER, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.40 UMETNI RAJ, 14.05 DUHOVNI UTRIP, 14.20 OBZORJA DUHA, 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.45 DOKTOR PES, RIS., 15.55 RISANKA, 16.05 PROFESOR PUSTOLOVEC, 16.30 POTPLATOPI, 2. ODDAJA, 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.30 ZGODOVINA ARHITEKTURE, 18.00 UGRIZNIMO ZNANOST, 18.20 MINUTE ZA JEZIK, 18.30 ŽREBANJE ASTRA, 18.40 FLETNI GAJI, RIS., 18.45 POKUKAJMO NA ZEMLJO, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 19.55 A.ROZMAN ROZA-J.PERVANJE: VRTIČKARJE: DEDIŠČINA, 20.15 VRTIČKARJE: ŽUR, 21.00 ZADNJI AVTOBUS ZA SIBIRIJO, DOK. ODD., 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.15 TRIAŽA - DILEMA DR. ORBINSKEGA, DOK. ODD., 0.45 ZGODOVINA ARHITEKTURE, 1.15 IZ ARHIVA TVS: TV DNEVNIK 15.06.1992, 1.40 DNEVNIK, 2.10 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 2.35 INFOKANAL

TOREK, 15.06.2010, II. SPORED TVS
6.30 INFOKANAL, 7.00 TV PRODAJA, 7.30 SV. PRVENSTVO V NOGOMETU, NIZOZEMSKA - DANSKA, 9.15 JAPONSKA - KAMERUN, 11.00 ITALIJA - PARAGVAJ, 13.00 STUDIO, 13.30 NOVA ZELANDIJA - SLOVAŠKA, 16.00 SLONOKOŠČENA OBALA - PORTUGALSKA, 20.30 BRAZILIJA - SEVERNA KOREJA, 23.00 SVETOVNO PRVENSTVO V NOGOMETU, SKRAJŠANI POSNETKI TEKEM, 0.00 USODNO POTOVANJE, AM. FILM, 1.35 ZABAVNI INFOKANAL

SREDA, 16.06.2010, I. SPORED TVS
6.10 KULTURA, 6.15 ODMEVI, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 10.10 MARČIHLAČEK, RIS., 10.35 RISANKA, 10.40 PROFESOR PUSTOLOVEC, 11.00 POTPLATOPI, 2. ODDAJA, 11.25 ZGODOVINA ARHITEKTURE: ROMANIK, 11.55 ZADNJI AVTOBUS ZA SIBIRIJO, DOK. ODD., 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.25 POLEMKA, 14.25 SLOVENSKE MAGAZIN: SLOVENC V JUŽNI AFRIKI, 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.45 MAKS IN RUBE: ŠOTOR, RIS., 15.50 MILAN, RIS., 15.55 MEDVEDEK: BALONČKI, RIS., 16.05 MALE SIVE CELICE, KVIZ, 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.30 IZBRANO POGAVJE - ZDRAVJE V EVROPI - POKLICNE BOLEZNI, 18.30 VRтни PALČEK PRIMOŽ, RIS., 18.40 LENI IN ČIVKA, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 19.55 GLEDAMO NAPREJ, 20.05 MAJHNO MESTO, AM. FILM, 21.30 OBLEKA, KRATKI FILM, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.15 OMIZJE, 0.25 IZBRANO POGAVJE - ZDRAVJE V EVROPI - POKLICNE BOLEZNI, 1.15 IZ ARHIVA TVS: TV DNEVNIK 16.06.1992, 1.40 DNEVNIK, 2.10 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 2.35 INFOKANAL

SREDA, 16.06.2010, II. SPORED TVS
6.30 ZABAVNI INFOKANAL, 7.00 TV PRODAJA, 7.30 JUŽNA AFRIKA: SVETOVNO PRVENSTVO V NOGOMETU, NOVA ZELANDIJA - SLOVAŠKA, 9.15 SLONOKOŠČENA OBALA - PORTUGALSKA, 11.00 BRAZILIJA - SEVERNA KOREJA, 13.00 STUDIO, 13.30 HONDURAS - ČILE, 16.00 DURBAN: ŠPANJA - ŠVICA, 20.30 JUŽNA AFRIKA - URUGVAJ, 23.00 ŽREBANJE LOTA, 23.10 JUŽNA AFRIKA: SVETOVNO PRVENSTVO V NOGOMETU, SKRAJŠANI POSNETKI TEKEM, 0.10 SLOVENSKA JAZZ SCENA: BIG BAND RTV SLOVENIJA IN LUCIENNE LONČINA, 0.40 ZABAVNI INFOKANAL

ČETRTEK, 17.06.2010, I. SPORED TVS
6.10 KULTURA, 6.15 ODMEVI, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 10.05 TELEBAJSKI: BAZENCEK, OTR. NAN., 10.30 MALE SIVE CELICE, KVIZ, 11.15 BERLIN, BERLIN: SILVIA, NEMŠ. NAN., 11.40 OMIZJE, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.25 OBČINSKA OSEBNOST LETA, TV NAN., 13.50 V DOBRI DRUŽBI, 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.45 COFKO COF, RIS., 16.05 MERLE, DOK. FILM, 16.20 ENAJSTA ŠOLA, 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.30 (NE)POMEMBNE STVARI: SMRT, 18.25 ŽREBANJE DETELJICE, 18.40 BELA, RIS., 18.45 OČI IN SINE, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 19.55 TEDNIK, 20.55 ČIGAVO JE MORJE?, NEMŠ. DOK. ODD., 21.45 MINUTE ZA JEZIK, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.10 OSMI DAN, 23.45 GLOBUS, 0.15 IZ ARHIVA TVS: TV DNEVNIK 17.06.1992, 0.40 DNEVNIK, 1.10 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 1.35 INFOKANAL

ČETRTEK, 17.06.2010, II. SPORED TVS
6.30 ZABAVNI INFOKANAL, 7.00 TV PRODAJA, 7.30 JUŽNA AFRIKA: SVETOVNO PRVENSTVO V NOGOMETU, HONDURAS - ČILE, 9.15 ŠPANJA - ŠVICA, 11.00 JUŽNA AFRIKA - URUGVAJ, 13.00 STUDIO, 13.30 ARGENTINA - JUŽNA KOREJA, 16.00 GRČIJA - NIGERIJA, 20.30 FRANCIJA - MEHIKA, 23.00 KOLESARSKA DIRKA PO SLOVENIJI, REPORTAŽA, 23.20 JUŽNA AFRIKA: SVETOVNO PRVENSTVO V NOGOMETU, SKRAJŠANI POSNETKI TEKEM, 0.25 ZABAVNI INFOKANAL

Kuratorij razpisal nova natečaja

Javni sklad za narodne in etnične manjšine na Madžarskem je razpisal nova natečaja.

1. Založniška dejavnost v maternem jeziku oz. dvojezična založniška dejavnost.

Rok vložitve natečajev: 30. julij 2010

Kuratorij se bo odločil: 23. septembra 2010

Višina namenskih sredstev: 20.000.000 forintov

2. Bogatitev javnih zbirk

Rok vložitve natečajev: 30. julij 2010

Kuratorij se bo odločil: 23. septembra 2010

Višina namenskih sredstev: 5.000.000 forintov

Podrobnejše informacije najdete na spletni strani sklada:

www.mnekk.hu

Vrtni traktor za kositi pri Porabski domačiji

Porabsko kulturno in turistično društvo Andovci je nauči vrtni traktor kupilo. Že tri leta je največjo delo bilau za društvo, ka smo več kak hektar velko parcelo mogli kositi, aj domačijo ne zarasté trava. Na leto najmenje štirikrat, petkrat z malo kosilnicov. Zdaj smo se od te velke brige rejšili. Od Urada Vlade

Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu smo prosili in dobili denar za vrtno kosilnico. Kosilnica je znamke Husqvarna GTH 260TWIN. V Sloveniji smo go kupili, zato ka tam je dosta falejša bila kak pri nas na Madžarskem. Istino, ešče etak je nej bila fal. Med Husqvarnimi vrtnimi traktori je tau največša pa najmočnejša serija. Moč motorja je 26 konjov, širina reza pa 136 cm. Že smo go sprobali, pa leko povejmo, ka s tejm traktorom je rejsan šala kositi.

K. Holec

www.porabje.hu

Porabje

**ČASOPIS
SLOVENCEV NA MADŽARSKEM**

Izhaja vsak četrtek
Glavna in odgovorna urednica
Marijana Sukič

Naslov uredništva:
H-9970 Monošter,
Gárdonyi G. ul. 1.;
tel.: 94/380-767;
e-mail: porabje@mail.datanet.hu
ISSN 1218-7062

Tisk:
TISKARNA KLAR d.o.o.
Lendavska 1; 9000 Murska Sobota;
Slovenija

Časopis izhaja z denarno pomočjo Urada
RS za Slovence v zamejstvu in po svetu
ter Javnega sklada za narodne in etnične
manjšine na Madžarskem.

Naročnina: za Madžarsko letno 2.600
HUF, za Slovenijo 22 EUR. Za ostale
države 52 EUR ali 52 USD.

Številka bančnega računa: HU15
1174 7068 2000 1357 0000 0000,
SWIFT koda: OTPVHUHB